

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:		Felelős szerkesztő és laptulajdonos: THAN GYULA.	SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL: Debreczen, Főtér Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.
HELYBEN:	VIDÉKEN:		
Félévre . . . 6 kor. — fl.	Félévre . . . 9 kor. — fl.		
Negyedévre. 3 kor. — fl.	Negyedévre 4 kor. 50 fl.		

Üdvözet a dalosoknak.

Elnyomatásunk szomorú éveiben, amikor kétségbeesés lakott az elmékben s komor szótlanúságba merült a magyar, históriánk e rettentő korszakában egy ihletett lantosunk éneklésre biztatta honfitársait. Fiaim, csak énekeljete, — így szólt a madár elcsüggedt fiaihoz. Avagy elfeledve a dal, a melyre egykor tanítottalak?

A dal a reménység, az önbizalom, az élet. A dal a szívnek kifakadó tavasza. A dal vigasztaló, biztató, lelkesítő. Kedvderítő mindennapi küzdésünkben, enyhítő bánatunkban. A dal az örömnék és bánatnak, az életnek és halálnak szárnyaló poézise. Hatásában megrázó, megható, nyugtató, édes merengésbe ejtő, szeliden elandalító.

A magyar dal kedves esengése bővös varázsszal hat lelkünkre. Nemcsak a magyar lélekre, amely vele rokon, hanem az idegenre is, aki nem érti bár, megérzi a magyar dal megkapó szépségét, amely a szívbe markol, bánatba ejt, elmámorit és megrikat vagy fölpezsdíti a vért s

vig tánczra csábit, gyors és színes változatban. Nincs nemzeti muzsika, amely annyi érzés, annyi mélység, annyi bánat, annyi eszme, annyi öröm és annyi szomorúság kifejezője volna, mint a magyar dal.

A nemzeti nyelvnek kiegészítője a dal, amely annyiból fölötté áll a szóbeli kifejezésnek, amennyiben lehetővé teszi, hogy a melódia nyelvén közeledhessünk s megismerkedhessünk az idegennel, aki beszédünket meg nem érti. Kultur-egyesületeink hivatott vezérei csudákat beszélnek a magyar dal hatásáról. — A nemzetiségeket a rosszindulatu izgatás elcsábitja tőlünk, de a magyar dal visszahódítja nekünk érzésüket, szívüket. Nemzetiségi vidéken a magyar melódia kedves hangzása a legerősebb kulturtényező. A legjobb barátunk s a legerősebb védővárunk az idegenajku nép lelkében. Nemcsak nyelvében él a nemzet, hanem dalában is.

Nálunk Magyarországon csak mostanság terelődik a dal a társas fejlődés útjára. Egyenként mindnyájan szeretjük a magyar

nótát, énekelünk is, dalolgatunk is, egyenként és történetesen társaságban is. De a dalnak polgári és társadalmi jelentőségét, a társas mulatság és nemesülés kellemes eszközét, az összetartozandóság érzetének és hazafias missziónak tényezőjét igen kevésbé méltányoljuk és kultiváljuk. Alig van 300 dalkör Magyarországon, pedig nemzetiségi állapotainkat és szét-huzó polgári viszonyainkat tekintve szükséges és üdvös volna, ha tizannyi volna.

Siralmas a magyar nóta, háromszáz esztendő óta: tudjuk. Sok, rettentő sok oka van annak, hogy nyomott a magyar lélek s kedvetlen a magyar nemzeti öntudat. Nem mozoghatunk, nem röpülhetünk szabadon; nem fejlődhetünk szívünk és vérünk benső, igaz ösztöne szerint. Így megreked bennünk az énekes kedv s legföljebb sirva vigadunk. Ugyan kinek is volna kedve énekelni berekedve?! De azért — mint a költő mondja — fiaim csak énekeljete. Igyunk és daloljunk nagyur, nem boldog a magyar.

A bérlő.

Gróf Lecarp egyike volt III. Napoleon legbuzgóbb híveinek s nagy része volt abban, hogy a császár trónra juthatott, később e ragaszkodásért urától nagy jutalmat is kapott. A császár kegyességéből kapott egy szép kastélyt is Bretagneban, ahol azonban csak ritkán szokott tartózkodni. Rendesen Párisban lakott, ahol igen kényelmesen berendezett háza volt. Birtokait egy gazdatiszt kezelte, aki az urától kapott utasításokhoz híven a bérlőket zaklatta és zsarolta, hacsak tehette.

Egy bérlő, bizonyos Mathieu, akinek igen nagy családja volt, betegség és egyéb csapások miatt olyan szerencsétlen helyzetbe került, hogy az évi bért nem tudta megfizetni. A gazdatiszt a fizetésre határidőt tűzött ki neki, amelynek leteltével Mathieu kénytelen lett volna a bérléteből kiköltözni. Mivel a bérlő tudta, hogy a gazdatiszt az ilyen dolgokban megtartja a szavát és semmi

kérés könyörgés meg nem indítja, elhatározta, hogy Párisba utazik s egyenesen Lecarp grófhhoz fordul.

Mikor Párisba érkezett, megtudta, hogy a gróf Charentonban van vadászaton. Mathieu visszament a vasútra s egyenesen Charentonba utazott, ahova késő este érkezett meg. A vasuti vendéglőben a pinczértől tudakozódott, hogy hogyan juthatna el Lecarp gróf vadász kastélyába.

— Az utat nem lehet egykönnyen megmagyarázni, uram, — válaszolta a pinczér. — De nézze csak, éppen ott megy Matelot ur, a gróf irnoka. Menjen utána, ugy biztosan nem téveszti el az utat.

Mathieu persze megfogadta ezt a jó tanácsot. Néhány lépésnyi távolságban követte a megmutatott utat. Minél messzebb mentek, az utcák annál csendesebbek voltak. Az irnok végre megállott egy egyedül álló villa előtt s meghuzta a csengőt. Mathieu nem tudta, hogy mit csináljon s a villával szemben egy fa mögé állott.

Eközben kinyílt a rácsos ajtó s valaki kiszólt rajta.

- Ki az?
- Jóbarát.
- Mi a jelszó?
- Tüzes liliom!

Ezután eltűnt az irnok s a kapu megint bezárult.

A bérlő is elszántan csöngetett a kapun s a hozzá intézett kérdésekre ugyan azt a feleletet adta, amit a gróf irnokától hallott. Bebocsájtották; a portás előre ment s a parkon át, a kerti épületbe jutottak. A portás szó nélkül kinyitott egy ajtót s bebocsájtotta a bérlőt egy fényesen kivilágított terembe, amelyben már igen sokan voltak.

Az irnok épen fölkel, hogy beszédet tartson s Mathieu, hogy ne zavarja és nyugodtabban várakozzék, leült egy sarokba. Azokra a beszédekre, amelyeket a gyülekezésben elmondottak, ugyazólván nem is hallgatott, csak a maga bajára gondolt s

Vakok hangversenye a Magyar Király kávéházban.

Ma és a következő napokon a budapesti vakokat gyámolító országos egyesület zenekara a Magyar Király kávéházban hangversenyt rendez.

Tisztelettel:

Erős Jakab kávé.

Ha fájdalom bántja, ha öröme van a magyarnak, ha lelkesül, dal fakad az ajkán, mert bánat, öröm és lelkesedés árad ki a dalból.

A dalnak lelkes baráti és művelői azok, akik Debreczen környékéről most hozzánk jöttek.

Kedves vendégei az alföld nagy metropolisának, a magyarság ez ősi fészke, legyetek üdvözölve közöttünk. Mi meg tudjuk érteni, hogy szép és nemes a Ti törekvésetek, mert önzetlen, mert harmóniára törekvő, mert polgári, társadalmi és nemzeti hatása nagy és jelentékeny.

E búbajos nyelvnek apostolai, hazám dalosai, legyetek üdvözölve közöttünk, magyar testvéreitek között.

A politika kulisszái mögött.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Almássy kibékül Apponyival.

A politika szóbeszéd tárgyát most a jászberényi eset képezi. A régi rendszer támadt ott föl az ujjal szemben. Almássy Géza, a bukott Bánffyánus főispán, Apponyi Albert gróf ellen lépett föl. És folyik a harc a sajtóban, a félhivatalos is megszólalt, kitesseki Almássyt a szabadelvűpártból. Mindezek közepette eszembe jut a szabadelvűpártban lejátszódott jelenet, amikor mintegy háromszáz tanu jelenlétében Almássy Géza volt főispán békejobbját nyújtotta Apponyi Albert grófnak.

1899-ben, márczius hónapban történt ez, éppen azon a napon, amikor Apponyi Albert gróf a fuzió után először lépte át a Lloyd-küszöbét. A képviselők, valamint a párt kültagjai majdnem teljes számban ott voltak. Nyolczadfél óra volt este, amikor Apponyi gróf Koránszky és Ioánka Oszkár kíséretében belépett. A nemzetipárt vezérét a nagyteremben összegyűltek harsány éljenzéssel fogadták.

És ekkor a szintén jelen volt Almássy Géza Apponyihoz lépett és hangosan, úgy,

hogy még a legtávolabb állók is meghallották, ezeket a szavakat intézte hozzá:

— *Méltóságos Uram! Én késhegyig küzdöttem az Ön politikája ellen, amelyet az országgra nézve veszedelmesnek tartottam. De most, politikánk bukása után, levontam a következtetéseimet és beadtam lemondásomat a főispáni állásról. A múlt eseményeire fátyolt borít az új rendszer. Remélem, hogy a közünkön fönforgott ellenségeskedés is a múlténak tekinthető.*

Ezt mondotta szóról-szóra Almássy Géza Apponyinak a szabadelvűpárt összes tagjainak jelenlétében. Apponyi erre a feléje nyújtott jobbot jó szívvel megszorította és Almássyval mintegy tíz percig a legbarátságosabban elbeszélgetett. Kézszorítással váltak el egymástól.

És most? Most Almássy az, aki a multra vetett fátyolt letépi és szemben áll azzal, akinek jóindulatáért még nem is olyan régen nyilvánosan esdekelt.

Interpelláció édességért.

Most pedig, hogy az örökké vigkedélyű Meszlényi Lajos a néhai nevet vette föl, krónikás kötelességünk, hogy följegyezzük egyik olyan sikerét, a melyre bizony nem kevésbé volt büszke.

A király 1898 ban, ősszel, akkor, a mikor II-ik Vilmos német császár vendégségben itt Budapesten járt, nagy udvari bált rendezett szövetségese tiszteletére. A bálon jelen volt Meszlényi Lajos is.

És megkezdődött a hagyományos czukorka-harc. Százan meg százan, zászlósorak, főrendek, képviselők, diplomaták, tábornokok egymást gázolva törtettek a czukorkákat körülhordozó lakájok után. Meszlényi Lajosnak három gombja tépődött le a mentéjéről, a kócsaga is elveszett, meg az az egyik sarkantyuja is letörött, a mig végre egyetlen egy czukorkához juthatott. Harmadnap azután a Ház folyosóján iszonyuan megtámadta Bánffy Dezsőt, akkori miniszterelnököt. Interpellációval fenyegetőzött és abban utasítottatni kérte a kormányt, hogy a magyar udvartartást éppen olyan mértékben szereljék föl bonbonokkal, mint a bécsi udvart, mert hiszen mi ugyanannyit fizetünk a civillistára, mint az osztrákok. Itt ne a kvóta legyen az irányadó.

Meszlényi olyan komolyan beszélt, hogy Bánffy tényleg elhitte, hogy interpellálni fog. Ennek a hatása alatt megígérte, hogy a dologban közvetlenül az udvartartással tárgyal és biztosítja Meszlényit, hogy a dolognak meg leszen a foganatja.

És meg is volt. A legközelebbi udvari

bált 1898. február 18-án rendezték Budán. Senki sem távozott onnan czukortalanul. — Mindenki távozásakor egy csomag bonbont szorongatott nagy boldogan a markában és áldotta a jó Lulut ügyes ötletéért.

Csak az udvari főczukrasz gondolhatta magában, vegyének be ezt az édességet, ugys keserű lesz az a pilula, a mit tinéktek a kvóta czimén beadunk.

Wekerle nem vállal mandátumot!

Szilágyi halálával fölmerült az az eszme, hogy talán helyén volna Wekerle Sándort ismét reaktiválni. Nyomban kaptak az eszmén a hetedik kerületbeliek, az Erzsébetvárosiak, azok, akik Morzsányival szemben olyan korifeust akarnának fogni, akit Morzsányi ellen sikerrel lehetne ki játszani. Puhatóldoztak is Wekerlénél, Wekerle azonban azt izente, hogy ez idő szerint nem hajlandó mandátumot vállalni. Igen jól érzi magát mostani állásában.

VIDÉK.

Villámsujtott emberek. Megrendítő szerencsétlenségről értesít bennünket Beregböszörményi levelezőnk. Tegnap délután óriási vihar dühöngött a környéken, a mely elől menekülőben három ember: Debreczeny Lajos csász, Csorvássy Zsigmond és Bereczky József gazda egy csőzkunyhóba futott. Alig időztek ott pár percig, mikor irtózatos dörrenés hallatszott: a villám beütött a kunyhóba, Debreczeny Lajost és Csorvássy Zsigmondot halálra sujtotta, Bereczky Józsefet pedig a villám ereje kidobta a kunyhóból. Ennek köszönhetette megmenekülését, mert pár pillanat alatt az egész kunyhó lángba borult s csakhamar egész a földig leégett. Arra menő emberek bukkantak reá az eszméletlen Bereczky Józsefre, a másik két ember hulláját azonban nem tudták megtalálni, mert a nagy tűzben porrá égett.

A hála. Bihardíószegi levelezőnk írja, hogy Bráta Jánosné tegnapelőtt egy kender-törő oláh asszonyt szivességéből a házába fogadott, hogy az megtakarítsa a lakbért. Brátané tegnap Székelyhidra ment valami peres ügyben s házát az oláh asszonyra bízta, a ki azzal hálálta meg Brátané jóindulatát, hogy összeszedte összes ruháit s 200 korona értékű tárgyakat összehalmozva kirabolta a házat. A csendőrség nyomozza a tolvaj oláh asszonyt.

arra, hogy mit fog mondani az irnoknak és a grófnak.

Mikor a gyűlés véget ért, az irnok szenvedélyesen beszélgetett a jelenlevőkkel, akik egymásután eltávoztak s velük az irnok is. Künn az utcán az irnok már egyedül maradt s épen akkor, amikor a bérlő meg akarta szólítani, az irnok hátra fordult s rákiáltott:

— Uram, ön talán követett engem?

— Igen, uram.

— És honnan követett?

— A vasutól kezdve.

— S itt várakozott rám?

— Nem. Én is ott voltam a gyűlésen.

— S végighallgatta a beszédeket? — kérdezte Matelot összerézzenve.

— Nem figyeltem a beszédekre.

— Válaszoljon egész nyíltan: azt mondották önnek, hogy én utánam jöjjen?

— Igen uram.

— S mennyit fizetnek önnek?

— Nem értem, uram...

Az irnok sajtószerűen mosolygott. A grófnak a megbízásából csatlakozott az orléanista összeesküvéshez hogy az összeesküvők terveit megtudja. Nem kételkedett benne, hogy Mathieu az orléanisták fizetett kémje s azt a nyíltságot, amelylyel Mathieu küldetését elárulta, arra magyarázta, hogy Mathieu jó pénzért megtenné azt is, hogy nem árulná el őt. Matelot elővette tehát a pénztárczáját, kivett belőle egy ezerfrankost s a bérlő elé tartotta.

— Ennyi elég volna önnek azért, hogy ne áruljon el semmit abból, amit látott és hallott?

— De uram... én nem értem... én Mathieu vagyok, Lecarp gróf bérlője s arra akartam kérni a gróf urat, hogy a bérlefizetésére haladékat adjon...

— Ah, most már értem! Ön épen nem ügyetlen ember s ott is tud aratni,

ahol mit sem vetett. Válasszon tehát. Ha továbbra is szolgálni akar az ellenségünknek, akkor nem lehet többé Lecarp gróf bérlője s előbb vagy utóbb bosszút állunk önön. De ha nekünk akar szolgálni — —

— Nagyon szivesen!

— Hallgasson. Menjen azonnal haza s ne szóljon egy szót se senkinek arról, amit itt megtudott. A gazdatiszt majd elküldi önnek a bérösszeg nyugtáját s ezt az ezer frankot is megtarthatja.

— Megteszek mindent, a mit csak kívánnak.

Mathieu még sokáig ott állt az utcán, kezében a pénzzel és addig bámult az irnok után, mig el nem tűnt a szemei elől. Az éjjeli vonattal hazautazott. A gróf parancsára a gazdatiszt sokáig kémekkel vétette körül Mathieut, de a kémek semmi egyebet sem tudtak róla mondani, mint hogy boldog családi életet él.

R. Kampe.

BECSINI

portland és román cément főraktára. Sajtolt téglá, sárga és piros elszigetelőlemez, gipszt legolcsóbb bevásárlási forrás. Legnagyobb raktár. A becsini cémentgyár. A kőbányai gőztéglagyár. Az egeresi gipszgyár egyedüli képviselője: **Stegmüller Arpád.** Debreczen. Kölcsey-utca 3 szám.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek. Telefon 255.

Szerencsétlenség egy fűrészgárban.

— Saját tudósítónktól. —

Megrendítő szerencsétlenség történt tegnapelőtt reggel a szikóczi fűrészgárban, hol két munkásember életét vesztette. Stefek Ádám és Jaksics János napszámások már évek óta vannak állandóan alkalmazva a gárban.

Stefek és Jaksics tegnap reggel is megkezdtek a rendes munkájukat, azonban később az egyik hajtósíj elszakadt s amiatt félbehagyták a munkát, de hogy sokáig ne kelljen tétlenül várakozniok, maguk köztöték össze a szíjat s amikor azt a hajtókerekre fel akarták huzni, a megindult gépezet mind a kettőt elkapta és besodorta a kerek közé, mely darabokra szaggatta őket. A szomszédgép-nél állott a szerencsétlenség idején Petkó Vincze napszámás, aki, mikor észrevette a két munkástársa szerencsétlenségét, odaugrott, hogy a szíjat lerántsa a kezükről, de a szíj letépte Petkó egész balkarját. Mikor a szerencsétlenségről értesítették Stefek és Jaksics családját, Jaksicsné kirohant az agyagtelepre s midőn meglátta férje összeszaggatott hulláját *szívszélhűdés érte és ott nyomban meghal.* Jaksicsnak öt apró gyermeke maradt teljesen árván, ezeknek ideiglenes ellátásáról, valamint Stefek családjának segélyezéséről és az eltemetéséről a gár igazgatója, Breier Mór azonnal intézkedett.

Dalosok ünnepe Debreczenben.

Debreczen, augusztus 25.

A dalosok érkezése.

A dalosok debreczeni ünnepélyére bejelentett dalegyletek tegnap délben és délután érkeztek Debreczenbe és fogadtatásuk mindkét alkalommal ünnepélyes volt.

A vasuti állomás perronját nagy közönség foglalta el. A perron előtt elterülő sínpárok mellett a debreczeni dalegylet, az Egyetértés dalárda és zenekara foglaltak helyet.

Délben elsőnek a nyiregyházi vonat robogott be. Az Egyetértés zenekara a Rákóczy indulót játszotta s midőn a dalosok csoportja feltűnt a vonat ablakai mellől, lelkes éljenzés hangzott fel s kölcsönös kalap lengetésekkel üdvözölték egymást. Hasonló lelkesedéssel fogadták a szatmári vonattal érkezett dalosokat is.

A dalegyletek sorba állottak és Lengyel Imre, a debreczeni dalegylet diszelnöke üdvözölte szeretettel a vendégeket, amire lelkes hangon Borár Lajos a nyiregyházi városi dalegylet elnöke válaszolt.

Az üdvözlést és választ kísérő lelkes éljenek után a dalosok kibontották a lobogókat, sorrendbe jelző táblák után csoportosultak s megindult a menet zenével, nagy néptömeget kísérve be a fellobogozott városba.

Elöl ment az Egyetértés zenekara és dalárdája, utána a nagykarolyi, majd a nyiregyházi városi, a nyiregyházi ev. ref. daltársaság, a szatmárnémeti két dalegylet s végül a debreczeni. A város házáig vonultak zenével, ahonnan ezután a szétoszlás történt.

Délután fél négykor hasonló ünnepségek között folyt le a fogadtatás, amikor a Lengyel Imre üdvözlő szavaira dr. Nagy Gábor nánási ügyvéd válaszolt megköszönve a szives fogadtatást. A bevonulás ezuttal is nagy közönség lelkes érdeklődése mellett történt meg.

Előadás a színházban.

A hangverseny este félnyolcz órakor vette kezdetét a színházban, melynek néző

terén ott láttuk városunk legszebb asszonyait, leányait, kik örömmel jöttek elismerésüket leróni a magyar dal lelkes művelői előtt. A páholyok csak úgy tarkálottak a diszes női tolettéktől, míg az urak a magyar dal ünnepének mintegy megfelelőleg nagyobbára fekete ruhában jelentek meg.

Impozáns látványt nyújtott a színpad a dalárok mintegy 300 főre menő hatalmas tömegével. A zenekari nyitány után az első szám a magyarok himnusza volt, melyet az összes dalosok adtak elő megragadó lendülettel és erővel. A közönség mély csendben, állva hallgatta végig a gyönyörű imát, mikor az utolsó akkord is elhalt a dalárok ajkán, felzudult a viharos taps, mely percekig tartott.

Dr. Körösi Kálmán gyönyörű ünnepi prológja „A magyar nótá” következett ezután, melyet Szücs Margit urhölgy szavalt csengő érzésteljes hangon. A poétikus, szép költeményt helyszíne miatt nem közölhetvén le egész terjedelmében, mintegy izelítőül ideiglatjuk legutolsó versszakát:

Jertek elő tiszamenti dalosok,
Zengjen össze nótamondó ajkatok,
Dalba fonva a szerelmet, a hazát,
Mindent, a mi a magyarnak üdvöt ad.
És ha nótánk ennyi ajkon összeheng
Örök Isten hallod-e azt odafent?
Bennünk a te dalteremtő lelked él,
Vedd szivedbe, a mit ajkunk dala kér.
Bármi sorsot küld e népre szent kezed,
Ép hitünkkel elviseljük végzeted.
Jobb jövőért hű bizalmunk nem lazul —
Óh, csak a dalt, azt hagyj nekünk vigaszul,
Ez legyen, mi jóba-rosszba összetart,
Nótás kedve soha-soha el ne hagyja a magyart!

Zugó tapsvihár jutalmazta a szép szavakat s a fellelkesült hallgatóság mindenáron kívánta a szerzőt látni, a ki végre megjelent a lámpák előtt, hogy megköszönje az ovációt.

A dalosok együttes előadásában dr. Bródy „Intés” című műve került ezután sorra, melyet meglepő biztonsággal, egybevágoan énekeltek a dalárok. Azért kell a „meglepő” jelzőt használnunk, mivel egyetlen próba után igazán nem várt eredmény az ilyen szép együtt működés.

Tomm Béla, a székesfehérvári zeneakadémia tanára szép hegedűjátéka gyönyörködtette ezután és pedig az est folyamán két ízben is a közönséget. Első ízben Hubay „A fonóban”, másodsorára pedig Ridley „Magyar ábránd” című művét adván elő művészi praecizitással, Steinacker Sándor pompás zenekísérete mellett.

A „Harmonia” dicsénete — melyben különösen szép volt Nagy András szólója — továbbá a „Virágének” előadása után a „Szózat” eléneklése fejezte be a szépen sikerült est műsorát.

A mai nap programja.

Reggel 8 órakor választmányi-, 9 órakor pedig szövetségi közgyűlés a kereskedelmi akadémia disztermében.

Fél 11 órára a dalegyletek gyülekezése a főiskolában s onnan felvonulás a színházhoz zászlók alatt, zeneszó mellett.

Délután 11 órakor hangverseny a színházban a következő műsorral:

1. Nyitány. Nabucco-ból, Verdítől. Az „Egyetértés” zenekara által.
2. Népdalok. Méder Mihálytól. Énekli a „Zilahi dalkör.”
3. Honfidal. Huber Károlytól. Énekli a „Szoboszlói dalárda.”
4. A kápolna. Kreutzer-től. Énekli a debreczeni „Szent-László” dalegylet.
5. Négy eredeti magyar dal. Hoppe Rezsőtől. Énekli a „Szatmárnémeti iparos dalegylet.”

6. Sónajtás Gaál Ferencztől. Énekli a „Szatmárnémeti férfi dalegylet.”

7. Zokog, zokog a hegedű. Gaál Ferencztől. Énekli a „Szalontai dalárda.”

8. Elvonnék. Erkel Ferencztől Énekli a „Nyiregyházi dalegylet.”

9. Juhász dalok. Hodossy Bélától. Énekli a „Nyiregyházi ev. ref. daltársaság.”

10. Honvédek csatadala. Huber Károlytól. Énekli a „H. nánási dalárda.”

11. Könyörgés. Horváth Fábiántól. Énekli a „Nagykarolyi dalárda.”

12. Népdalegyveleg. Theisz-Hodossytól. Énekli a „Debr. ker. ifjak dalköre.”

13. Megcsendült a kis kápolna hangja. Kerner J.-tól. Énekli a „Debr. ácsifjuság dalegylete.”

14. Puszta élet. Zimaytól. Énekli a debreczeni „Egyetértés dal- és zeneegylet.”

15. Édes hazám. Huber Károlytól. Énekli a „Debreczeni dalegylet.”

Fél 2 órakor társasbéd a „Bika szálloda” disztermében, melyre jegyek válthatók Szent-Királyi Tivodar ur városi házi üzletében.

SZÍNHÁZ.

Döntés a színházügyben.

A debreczeni színházra beérkezett pályázatok felett a holnap délelőtt tartandó tanácsülésen döntenek. Értesülésünk szerint a tanácsülés előtt Debreczen társadalmi életének több szereplő tagja kérelmet nyújt át a polgármesternek, amelyben a színház bérlőinek túlnyomó többsége kéri, gyoh a színházat a bérlők és a közönség óhajára, a debreczeni színház felvirágozására Makó Lajos színházigazgatónak adja ki.

Liliom Klári. Debreczeni iparosok a munkás dalegylet közreműködésével a jövő héten, szombaton adják elő Dóczy József népszínművét: Liliom Klarit. Az előadásra, amelyen a munkás dalegylet a „Magyar nyelv” című dalt adja elő, elegáns kiállítású színpad meghívókat bocsátottak ki, amely egyúttal a táncrendet is magában foglalja. Az előadásnak érdekességet kölcsönöz, hogy abban Havi Rózsika is részt vesz.

Wekerle pénzügyminiszter lesz!

— Politikai munkatársunktól. —

Budapest, augusztus 24.

Néhány hét múlva szétmegy az országgyűlés. Szeptember végén, vagy október elején meglesznek az új választások. A politikusok érdeklődését főleg az képezi most: miként fog beválni a kuriai bíráskodás? Lesz-e hatása, megszűnnek-e a visszaélések? Már is sokan hangoztatják a régi rendszer táborából: — Sahaj! Ki lehet játszani a törvényt!

Egyik jelölt a választók kutyáit készül megvenni s másik a csizmáit, bocskorait (ezek oláhok), a harmadik a lovaikat, természetesen jó pénzért. Ki támadhatná meg az ilyen mandátumot? Ámde megjárják az urak! A kuria — mint jó forrásból hallom — az ilyen eljárást a törvény rosszhiszemű kijátszásnak fogja tekinteni s a mandátumot

NÉMETI — Elsőrangú modern fényképész műterme —

Debreczen, Piacutóza 42 sz. —

Nyitva ünnep és vasárnap is.

megsemmisíti. *Itéletét nem kell indokolni.*
A politikusok körülbelül így gondolják a jövő parlament képét:

Bejön: Kossuth-párti	80
Néppárti	40
Ugron-párt	15
Szászok és pártonkívüliek	25
Horvátok	40.

A többség tehát a horvátokon kívül: 240 képviselőből fog állani, míg most háromszázan felül vannak a szabadelvű pártban. Ezek közt nincs Bánffy-párti — hacsak ez a kettő nem az — a szivében.

De különben a kabinet is úgy lesz reformálva, hogy a Bánffysták száműzetnek. **Wekerle** — hír szerint — **könnyű kapacitálásra elfogadta a pénzügyminiszteri tárcazt.** Legfelsőbb helyen is sokáig elnezték, hogy Lukács elmenjen s Wekerle jöjjön, de — mondják — végre beleegyeztek. **Horánszky nem lesz miniszter, hanem képviselőházi elnök.** *Perczel Dezső meg Wekerle helyébe megy közigazgatási elnöknek.*

Persze, nem lehet ezeket a híreket ellenőrizni. De bizonyos, hogy ez komoly tervezetés. Nem lehetetlen azonban, hogy megtörik egyik másik jelölt akarátán.

ÚJDONSÁGOK.

* **Istentiszteletek.** A ref. egyház templomaiban és a városi ref. szegényházban holnap az istentiszteletek alkalmával ujkényéri urvacsoza osztás lesz. A nagytemplomban predikál: Kovács Zsigmond s. lelkész, ágendázik dr. Erdős József theol. tanár, a kistemplomban predikál: Papp Lajos főisk. szénior, s. lelkész, az újtemplomban predikál: Biró János s. lelkész, ágendázik: Szücs László s. lelkész, az ispotályi templomban predikál: Sáfrány Lajos tanár, s. lelkész, ágendázik: Tóth Mihály főisk. tanár. A városi szegényházban predikál és urvacsorát oszt Hajdu Zsigmond püspöki titkár. — *A róm. kath. templomban* augusztus 25-én az istentiszteletek a következő sorrendben fognak tartatni: 7 órakor misézik Pák Emil, 8 órakor Brösztel Lajos, 9 órakor ünnepélyes nagy mise, tartja dr. Wolafka Nándor v. püspök segédlettel, utánna szentbeszédet tart Pák Emil. 11 órakor misézik Lestyán Endre nagyváradegyházmegyei áldozár, 1/2 12 órakor Szabó István. D. u. 3 órakor litánia, tartja Szabó István, utánna rózsafüzér. — *A gör. kath. kápolnában* f. hó 25-én reggel fél 7 órakor Utrenye d. e. 9 órakor szt. mise d. u. 3 órakor Vecsernye és 4 órakor Rózsafüzér-ájtatosság.

* **Rákosi Viktor Debreczenben.** Rákosi Viktor, a magyar íróvilág kitűnő tagja, a Kakas Márton szerkesztője tegnap este Debreczenbe érkezett és a színházban végig hallgatta a dalosok versenyt. Rákosi Viktor ma reggel Nánásra utazott.

* **Postaigazgatóság Debreczenben.** Debreczen város közönségére kedves meglepetést foglal magában a kereskedelemügyi budget. A számadatok alkalmából is örömmel olvasható ki, hogy Debreczen postaigazgatóságot kap. A postaigazgatóság kerületéhez az a rész fog tartozni, melyet részben a budapesti igazgatóság immár nagyon megterhelt kerületéből, részben a kassai, részben a nagyváradai postaigazgatósághoz tartozó kerületből vonnak el. Debreczen város illetékes körei jól teszik, ha a postaigazgatóság ügyében éppen a költségvetési alapon lépéseket tesznek, hogy annak megvalósítása esetleg el ne odáztassék.

* **Dalegyletek templomi éneke.** A római kath. templomban ma, vasárnap reggel a 8 órai sz. misén a városunkban időző dalegyletek is közreműködnek. "Tenger szép csillaga." Kothétől, előadja a debreczeni "szt. László" dalárda. A szatmárnémeti férfi dalegylet pedig három új betétet szolgáltat.

* **Képviselőjelölések Debreczenben.** Beszámoltunk lapunk tegnapi számában arról, hogy a szabadelvűpárt a második kerületben 36 szavazattal 15 ellenében dr. Király Ferenczet kiáltotta ki képviselőjelöltnek. Ugyanebben a kerületben a függetlenségi párt tagjainak bizalma dr. Bakonyi Sámuel ügyvédben, a törvényhatósági bizottság tevékeny tagjában összpontosul. Értesülésünk szerint a legközelebbi pártgyűlésen a függetlenségi párt őt kiáltja ki a második kerületben jelöltjének.

* **A küldöttségek elutazása.** A máramaroszigeti gazdasági kiállításra tegnap utaztak el a város képviselőiben: Komlóssy Arthur főjegyző és Király Gyula tanácsnok; az ipar és kereskedelmi kamara képviselőiben pedig: Szabó Kálmán elnök és Grünvald József segéd titkár.

* **Eltűnt fiu.** Körülbelül két hete annak, hogy egy tizenöt éves *Tarai Márton* nevű tót fiu eltűnt a bátyja lakásáról. Bátyja most ezuton kéri a közönséget, hogyha valakinek tudomása lenne a fia hol tartózkodásáról, adjon erről hirt neki a Rakovszky utca 38. szám alatt.

* **Vérovevert asszony** czimen tegnap megjelent hírünkre vonatkozólag Hepke Viktor annak kijelentésére kérte fel lapunkat, hogy ő nemcsak hogy részt nem vett a Ráczné megtámadásában, de sőt egyáltalában ott sem volt, mikor a lakók közül többen megtámadták.

* **Az örök sikkasztó.** Sallay József hetesnek ugyancsak furcsa szokása van. Be áll ide is oda is hetesnek, megvárja, míg nagyobb summa pénzt biznak rá és akkor nagy keservesen előáll azzal, hogy elvesztette. Legutóbb Szávó Lajost, a műhelytelep vendéglő-sét károsította meg 42 koronáig ilyen czimen s mert gyanakodni kezdtek rá, a borsos következmények elől megugrott. Tegnap azonban egy külvárosi zugban a véletlen Bagi Márton rendőr-

rel szembe vezette s bár a veszedelem elől megkísérelte a szökést, lefűlelték és a rendőrség büntügyi osztályához kísérték. Sallaynak most bizonyára elveszik a kedvét attól, hogy hasonló tréfaival munkát adjon a rendőrségnek.

* **Szavazhat-e a siketnéma?** A Kis-Becsereken e hónap 19-én lefolyt országgyűlési képviselőválasztás alkalmával a többek közt egy siketnéma választó is szavazni akart. Darabanth János dr. választási elnök azonban úgy döntött, hogy az illetőt nem engedte szavazni, mert a választási törvény 76. § a szerint a szavazás élőszóval történik, a siketnéma ember pedig nem szavazhat élőszóval.

* **Kossuth Ferencz Debreczenben.** A függetlenségi 48-as Kossuth-párt vezére: *Kossuth Ferencz* a tegnapi esti gyorsvonattal Debreczenbe érkezett. A vasutnál a függetlenségi párt elnöke: Kertész János, dr. Bakonyi Samu, dr. Benedek János, dr. Freund Jenő s nagy közönség várta. Mikor a vonat a perron előtt megállott s Kossuth Ferencz magas alakja feltűnt, viharos éljenzés zúgott fel. Kertész János üdvözölte s Kossuth Ferencz melegen köszönte meg az ovációit. Nagy néptömeg nyitott utat neki, mikor a kocsihoz ment s folyton zúgott a lelkes éljenzés. Az utcát hosszan öntötte el a közönség s mindenütt üdvözölték a nagy Kossuth fiát. Kossuth Ferencz ma reggel utazott el Debreczenből Tisza-Füredre.

* **Kerékpárosok kirándulása.** A Polgári kerékpár egyesület ma vasárnap társas kirándulást rendez Derecskére. Indulás pont 2 órakor, az egyleti helyiségből, Dréher sörcsarnok. Távolság oda vissza 44 km. Vendégek szívesen láttatnak.

* **A kisvasut áldozata.** A közönség sorában még mindig érdeklődéssel viseltetnek annak a szép kis leánynak az állapota iránt, a kit három hét előtt a kis vasut elgázolt s e miatt a lábát amputálni kellett. Tegnap aggasztó híreket hallottunk állapotáról s kérdéseinkre megnyugtató válasz érkezett. A kis Sweitzer Rózsika állapota egyre jobbra fordul sőt nemsokára már elhagyhatja a kórházat. Végtelenül gondos ápolásban részesül. Az édes jó anyja ápolja, a ki három hét óta sem éjjel, sem nappal, egy perczre sem hagyta el gyermeke betegágyát.

* **Üzérkedés a könyörület filléreivel.** A belügyminiszter több hatóság jelentéséből azt a tapasztalatot szerezte, hogy különösen a zsidó hitközségeknek adott gyűjtő-engedelmet igen sok esetben bizonyos összeg fejében egy vagy több emberre átruhazzák. A belügyminiszter azért most akként intézkedett, hogy a jövőre kiadott adománygyűjtő-engedélybe mindig beleírják, hogy az engedély senkire át nem ruházható s hogy a gyűjtést kizárólag a gyűjtőkönyvben megjelölt emberek végezhetik.

* **A rossz szokás.** *Asszony:* Rettentő szokásod kezd lenni, János! Álmodban beszélsz.

Férj: Persze, persze, édesem. De mikor ez az egyetlen idő, amikor szóhoz juthatok.

A szabadalmazott „JOHN“-féle kémény-toldat minden kéményt megjavít. A szél bármely irányból és bárlását nem gátolhatja meg soha. A nap csak kedvező hatást gyakorol a kémény huzatára. Eső javítja a kémény huzatát. Rozsdásodás és kormosodás rendkívül egyszerű szerkezeténél fogva lehetetlen. Felszerelése bárki által eszközölhető. Olcsóbb és jobb minden hasonló szerkezetű kéménytoldónál. A szabadalmazott „JOHN“-féle kéménytoldó egyedül kapható: **Lukács Vilmosnál Debreczen, Hatvan-u. 5**

* A miniszter Debreczenben.

Hegedűs Sándor kereskedelemügyi minisztert tegnap délben várták, hogy keresztül utazik a debreczeni állomáson. Örültek is a miniszter érkezésének, mert kifejezték volna előtte azt az óhajt, hogy az új állomás épület mielőbbi megnyitására adja meg az engedélyt. Az örömet azonban lerombolta egy távirat, amely tegnap reggel arról adott hírt, hogy a miniszter az eredeti tervtől eltérőleg éjjel utazik át Debreczenen. A miniszter tényleg éjjel jött, de nem hagyta el a szalonkocsit — pihent. Az állomáson csendesen jártak keltek, nehogy megzavarják a miniszter édes álmát.

* Dr. Benedek János jelöltsége.

Hajdu-Böszörményben ma nagy pártgyűlés lesz, melyre a jelölő bizottság által képviselőnek ajánlott dr. Benedek János is átment. Vele mentek dr. Bakonyi Samu, Kertész János és B. Nagy János is a függetlenségi párt és pártkör elnökei. Böszörményben a párttagok Sóvágó Gáborral élükön várják az érkezőket s az ott átutazó Kossuth Ferenc is beszédet fog intézni a böszörményi függetlenségihez. Délelőtt tíz órakor lesz a pártgyűlés, ahol dr. Benedek János megtartja a jelöltséget elfogadó beszédét.

* Szerencsétlenség az országúton. Gebey Sándor debreczeni fuvaros feleségével s öt gyermekével künn lakik a Homokkertben. Téglafuvarozásból kereste meg eddig magának és nagy családjának a mindennapi kenyeret. Tegnap azonban saját vigyázatlansága miatt nyomorékká tette önmagát s ki tudja, hogy ezzel együtt nem viszi inségbe a családját. Gebey ugyanis téglát szállított szekeren a pércsi utra. — Megunta az ülést a téglarakáson és leakart szállni. Amint lépett, nem a lába alá, hanem másfelé nézett s így a lába a kerék alá került, a mely keresztül ment rajta. Gebey lábát oly annyira összeroncította a téglarakástól terhes szekér kereke, hogy azt a közkórházban amputálni fogják.

* Új vámraktár és vámterület Debreczenben. A debreczeni kereskedő társulat a fűszerkereskedők érdekében kérvényt intézett a pénzügyminiszterhez, amelyben Debreczenben új vámhivatal és raktár felállítását kéri. Indokaiban elmondja, hogy a jelenlegi vámhivatal istálló helyén épült, az áruk ott tönkremennek s a kereskedők kénytelenek a vámhatáron vámoltatni el az árukat. Kifejti, hogy ennek is milyen hátrányai vannak a kereskedőkre. A kereskedő társulat tegnap hosszú kérvényben kereste meg a városi tanácsot is, hogy a miniszterhez intézett kérelmét a debreczeni kereskedők érdekében támogassa.

* Az izraeliták kérelme a városhoz. A debreczeni autonom orthodox izraelita hitközség új elemi iskolát rendezett be. Az iskola fenntartásánál azonban 2598 koronára nem talál fedezetet. Tegnap a

városhoz kérvényt nyújtott be, hogy ezt a fedezetet adja a város éppen úgy, mint ahogy más felekezeteknek megadja a névelés érdekében.

* A megmérgezett feleség újabb vallomása. Néhány hét előtt szenzációt keltett Debreczenben a Szabó Imréné esete. Ez az asszony mérgezési tünetek közt megbetegedett és azt a vádat emelte, hogy az ura mérgezte meg. Szabó Imrét a vád alapján letartóztatták és vizsgálati fogságba helyezték. Tegnapelőtt azonban ebben az ügyben döntő fordulat állott be. Szabó Imréné felgyógyultan hagyta el a közkórházat és önként jelentkezett a rendőrség bünyügyi osztályánál, ahol azt az újabb vallomást tette, hogy a férje a terhére rótt gyilkossági kísérletben teljesen ártatlan. Csak azért vádolta be az urát, mert nagyon szerette és az nem viszonozta a szerelmet, hanem másfelé huzott a szíve. *Bosszút forralt ellene s a bosszú következménye a feljelentés, amelyet féltékenységűl gyötörtten ellene tett, de amelyet ezennel visszavon.* — A Szabó Imre védője dr. Kardos Samu ezen az alapon a vizsgálóbíróhoz sürgős kérvényt nyújtott be, amelyben hivatkozva a fentiekre s arra, hogy védenéze nemcsak hogy bűnösségét tagadta, de folyton ártatlanságát hangoztatta a bűnvizsgálat beszüntetését és Szabó Imre azonnali szabadlábra helyezését kérte.

* Államtitkárok az állomáson.

A tegnap déli gyorsvonattal Graenzenstein és Nagy államtitkárok utaztak keresztül Debreczenen. Az államtitkárok érkezéséről azonban csak Ottó Sándor, az állomás vendéglőse tudott, akinél táviratban egy órával az érkezés előtt ebédet rendeltek. Az állomáson persze sokaknak feltűnt a díszesen terített asztal, később a pinczerek sürgősforgása az előkelő vendégek körül, akikről csakhamar megtudták, hogy államtitkárok. Az államtitkárok azonban ezuttal legnagyobb figyelemre Ottó Sándor vendéglőst méltatták, aki büszke lehet erre a figyelemre, mert kapott a hirtelen kiállított s kitűnő ebédért olyan dícséretet, amilyenben kevés vendéglősnek van része.

* Az ipartestület fellépése.

Kereskedő és iparoskörökben érthető nagy érdeklődéssel várják most amaz ügynek eldőltét, amelyben az ipartestület panaszára a rendőrség bünyügyi osztálya most végzi a bizonyító eljárást. A Csemmel és Manheim budapesti cég egyik tagja Manheim József ellen folyik az eljárás a vigécz törvénybe ütköző megrendelések gyűjtése miatt. Ugy volt, hogy tegnap már ítélet lesz ez ügyben, de a panaszlott képviselője dr. Kovács József ügyvéd újabb tanu kihallgatását kérte s így a bizonyító eljárás tovább folyik s ítélet csak keddre várható.

* Bózza arzenikus, szeptől, májfoltok, persenések ellen legjobb vegyszertermék. Teljesen ártalmatlan, nem zsiroz, nem avasodik soha. Üdeséget, bájtkölcsönöz az arcnak. Egy téglya ára 1 korona. Hozzá szappan 70 fillérért kapható Jóna és Jóna droguerijában. Kossuth-utca 6. sz. *Ugyanott mindenféle toilett cikkek kaphatók.*

Az István-gőzmalom munkásainak ünnepe.

Zászló-avatás a Nagyerdőn.

Az István-gőzmalom óriási telepén szünetel a munka. A hatalmas gépek, amelyek egész éven keresztül éjjel-nappal folyton zakatoltak, nem csinálnak lármát. A malom munkásai mind ünnepi ruhába öltöztek s ott állottak fel a malom udvarán egy szép kék selyem lobogó alatt, amelyet a munkások önképző-köre szerzett be és avat fel ünnepélyesen. Ünnepe volt. Zászló-avatás ünnepe.

A malomba egymásután robognak be a kocsik szebbnél szebb koszorus leányokkal, majd megérkezik Sesztina Lajosné urnő, a zászlóánya is férjével, akiket díszes csokorral leptek meg a rendezőség tagjai.

Mikor egybegyűlt a fényes társaság, akkor a koszorus leányok és vőfélyek a zászlóányával az új lobogó alatt csoportosultak s emlékére a szép napnak, lefénnyképezték az egész társaságot.

A menet.

Ezután csoportokba, sorrendbe verődött a tömeg s megindult a menet a Nagyerdőre, ahol az ünnepélyesség lefolyt.

Elöl haladt a Kiss Béla zenekara, utána a malommunkásokból alakult tűzoltócsapat, majd ünnepi ruhában a malommunkások nagy tömege és lobogója alatt a Munkás dalegylet Horkai elnökkel az élén.

Azután emelték az eltakart dísz-zászlót, majd a hosszú kocsisorban a zászlóánya a díszmagyarba öltözött malom igazgató Mayer Emillel és a koszorus leányok sokasága következett.

Koszorus leányok és vőfélyek.

Az ünnepélyen koszorus leányok és vőfélyek voltak a következők: Sikk Herminke Mayer Jánossal, Mayer Blanka P. Nagy Zoltánnal, Némethy Adélka Kovács Lászlóval, Demetrovics Erzsike ifj. Kernhofer Józseffel, Donogán Belluska Fráter Józseffel, Engesszer Irmuska Szűcs Ferenczel, Szarukán Klárka ifj. Ozory Istvánnal, Mayer Pálma Tekstoris Emillel, Bavlicza Gertrud ifj. Engesszer Józseffel, Smied Vilma Szarukán Sándorral, Spaal Matild Gál Gyulával, Spaal Irma Katona Alberttel, Nagy Mariska Lovassy Józseffel, Lovassy Juliska Takács Sándorral, Tóth Mariska Nagy Ferenczel, Kálmánczy Mariska Kadály Károlylyal, Kálmánczy Erzsike Simkó Imrével, Csobán Juliska Nagy Istvánnal, Balogh Juliska Fekete Bálinttal, Murvai Róza Nagy Gáborral, Engi Vilma Farkas Sándorral, Bajdó Juliska Nagy Jánossal.

A zászló-avatás.

A Nagyerdőn már nagy közönség várta az ünneplőket. Kiss Béla zenekara a Rákóczi indulót játszotta, majd a Munkás dalegylet énekelt. A koszorus párok a nagy pódiumon foglaltak helyet. A Munkás dalegylet énekszámának befejezése után Mayer Emil, az István-gőzmalom társulat igazgatója tartott alkalmi beszédet. Méltatta az István-gőzmalom társulat munkásai által létesített Önképző és segélyező egyletet. További egyetértésre buzdította az egylet tagjait. Végül kérte, hogy kövessék a zászlóra irt azon jelszót: „Egyetértés“, „Munka“, „Hazaszeretet“. Perczekig tartó taps követte az elnök beszédét. Ezután Lovassy József, az István-malom alkalmazottja szavalta el dr. Benedek Jánosnak hatásos alkalmi költeményét, zajos tapsokat érdemelve ki vele. Ekkor következett a zászló-avatás legérdekesebb része, a szegbeverés. A szép nagy zászlórudját a város előkelőségei díszes szegbeverésével ékesítették.

Az első szegbet a zászló nemes szivü adományozója, Sesztina Lajosné urnő kalapácsolta be ezen jelszóval: „Az ipar nagy

MICHELSTÄDTER S. E. & H.

PIAC-UTCZA 40.

Kizárólag cipő-raktár! — Saját gyártmány! — Bevészt szabott ár!

versenyében kísérelje a zászlót siker, megelégedés. A második szeptet Mayer Emilné urnó, a zászlóánya helyettese verte be a következő jelmonddal: „Egyetértés, munka, hazaszeretet legyen jelszava az egyletnek”. Majd a koszorus párok járultak a zászlóhoz, és úgy a koszorus leányok, mint a vőfélyek ügyes és szellemes jelmondatok elmondása után egy-egy szeptet vertek a felavatott zászló rudjába. Azután a város előkelőségei, majd a malom igazgatósága és tisztviselőire került sor.

Elnöki zárszó és a Szózat rekesztette be az ünnepélyt, amelyet este a Vigadó nagytermében igen sikerült táncmultság követett.

TÁVIRATOK.

Vagdalkozó tűzérhadnagy.

Budapest, aug. 24. Bécsujhelyről táviratozzák, hogy ott ma véres eset történt. Reitner Ferencz tűzérhadnagy ugyanis kerékpáron haladt át a helységen. Lámpája nem égett és az utjába akadt Schwarcz nevű munkás ezért nem akart előle kitérni. A hadnagy kirántotta kardját s úgy vágott ezzel a Schwarcz fejére, hogy a szerencsétlen ember haldokolva rogyott össze. A hadnagy az előjáróságnál jelentést tett az esetről.

A vén kisasszony öngyilkossága.

Budapest, aug. 24. Bécsből táviratozzák: Lackenbacher Zseni egy nagykanizsai előkelő családból származó vén kisasszony, aki jelenleg bécsi lakos, tegnap egy zálogházban csalást követett el. Ma este a rendőrök megjelentek lakásán, hogy letartóztassák. A vén kisasszony erre a másik szobába sietett és az ablakon kiugrott a negyedik emeletre. Holtan terült el a földön.

Verekedő igazgató.

Budapest, augusztus 24. A főváros társadalmi köreiből nagy szenzációt kelt az az eset, amely a Magyar Általános Részenyítársaság hivatalos helyiségében történt. Sz. S. igazgató összezördült H. hivatalnokkal. Az igazgatót elragadta heve és a hivatalnokot arcul ütötte. A hivatalnok védekezett, de erre W. cégvezető lefogta, az igazgató pedig rárohant és agyba-főbe verte. A hivatalnok a rendőrségnél jelentette fel az esetet.

Az intendáns távozása.

Budapest, aug. 24. Egyik fővárosi estilap értesülése szerint Keglevich gróf, az opera intendánsa októberben megváltik állásától.

Megtámadott képviselők.

New-York, augusztus 23. Rio de Janeiroból jelenti egy távirat: A tömeg tegnap este megtámadott néhány kormánypárti képviselőt, a mint a kamara épületéből kijöttek. Az egyik képviselőt súlyosan megsebesítették. A rendőrség több embert letartóztatott. Ujabb zavargásoktól tartanak.

A csári pár Franciaországban.

Páris, augusztus 23. A mai minisztertanács után a következő hivatalos közleményt adták ki: Az orosz csárné nem, mint eddig jelentették, a compiegnei kastélyban

fog találkozni az orosz csárral, hanem ugyanazzal a yachtal fog érkezni, mint a csár és Dunquerqueben fog partraszállni. A közlemény azt mondja továbbá, hogy a csár nemcsak a csapatszemlén lesz jelen, hanem kísérelni fogja az utolsó két nap hadgyakorlatait és így a katonákat a rheimsi felvonulás előtt a táborban is fogja látni. Kijelentik, hogy az orosz csári párnál minden befolyást érvényesítenek, hogy rábírák arra, hogy egy napra Párisba jöjjön. — Loubet elnök ma este Vontélimarba utazott.

Páris, augusztus 24. A Figaro azt kívánja, hogy az elnök az orosz csár látogatása öröme, amnesztiát adjon a politikai elítélteknek. A Gaulois szerint az elnök hajlandó az államtörvényszék által elítélteknek kegyelmet adni.

A béke.

Peking, ang. 23. (Reuter.) Azt hiszik, hogy a békejegyzőkönvnek a kínai meghatalmazottak által való aláírása csak néhány nappal késik és a halasztást az tette szükségessé, hogy az aláírás előtt rendelkezni kell kibocsátani, amelyekben kihirdetik a bűnös hivatalnokokra szabott büntetéseket és felfüggesztik bizonyos városokra nézve.

HIREK.

Éjjeli posta.

× **Bombák egy gyárban.** (Éjjeli express tudósítás.) Barcelonából táviratozzák: A Ramon Murul-féle drótszövet-gyár pinczéiben hat kanócos bombát találtak. A bombákat a tűzérzési arzenálba vitték megvizsgálás végett.

× **Tolsztoj.** (Éjjeli express tudósítás.) Sebastopolból jelentik, hogy Tolsztoj Leo odaérkezett és a várostól néhány kilométernyire egy villában vett lakást. A nagy író néhány hónapot szándékozik a délvídeken tölteni. Megérkezésénél nagyszámú közönség fogadta és élénk óvázciókban részesítette.

× **Férfi szépségverseny.** (Éjjeli express tudósítás.) Berlinben a napokban férfi szépségverseny volt, nem olyan, mint a nőknél szokott lenni, hanem komoly verseny, melyen a bírálat tudományos alapon mozgott. A jury tagjai Fritsch, a berlini egyetem filológiai intézetének igazgatója, Breuer hallei szobrász és Janentsch és Fidus festők voltak. Nem annyira az arc szépségét, mint a formák összhangját vették tekintetbe. 40 versenyző közül 33-at visszautasítottak. Az első díjat Jäger könyvkereskedő, a másodikat Priska levélhordó és a harmadikat Brenk kőfaragó nyerte.

× **Elfogott gyermek-kereskedő.** (Éjjeli express tudósítás.) Veszedelmes aszszonyt kerített kézre a napokban Kis-Kéren a csendőrség. Zelenka Mihályné személyében, a ki a fővárosból azokat a 3-4 éves gyermekeket kerítette magához, a kinek rendszeren csak az édesanyjuk ismeretes néha még az sem s a kikért a tartásdíjat, sem szokták rendszeren fizetni. Ilyen volt a kis Matulai Sándorka is, akinek az édes anyja itt szolgált a fővárosban. Az asszony nagyon megőrült, a mikor Zelenkáné a fiát kérte tartásra, kijelentvén, — hogy a tartás-

díjat fizetheti akkor is, a mikor majd jobban bírja. Így szedte össze Zelenkáné a gyermekeket a kikkelt azután valóságos kereskedést üzött, oly módon, hogy a lapokban állandóan hirdette, hogy örökbe adna fiu vagy leánygyermekeket. A hirdetés után azután rendszeren akadtak családok, melyek örökbe fogadták a gyermekeket. Zelenkáné pedig mint anyja mindenkor kapott bő pénzbeli kárpótlást a gyermekekért kikeről csak akkor tudódott ki, hogy nem Zelenkáné gyermekei, a mikor már a pénzbeli jutalmat felvette s a gyermekek valódi szülei, kik az örökbe fogadásról mitsem tudtak, a gyermekeiket követelték. A kis Matulai fiut is már örökbe adta Zelenkáné a mikor az anyja — ki erről mit sem tudott. — a gyermeket elakarta vinni Zelenkánétól a ki azonban nem tudta előadni a fiut s a miatt az anya a csendőrséghez fordult a mely azután leleplezte Zelenkáné üzelmét. Eddig nyolcz ilyen örökbeadási eset bizonyult rá.

× **Az olasz király Párisban.** (Éjjeli express tudósítás.) A párisi „Rap-pel” arról értesül, hogy Barrière római francia követ közölte Loubet elnökkel, hogy az olasz király az ősszel, vagy a jövő tavasszal látogatást fog tenni a köztársaság elnökénél.

Mikor az előjáróság mulat.

— Saját tudósítónktól. —

Szent-András község előjárósága e héten oly mulatságot rendezett, melynek következtében alighanem valamennyien a börtönbe kerülnek. A különös eset részletei a következők: A község egy erdőrésztletet adott el s a szerződés a múlt héten hagyott jóvá s a másik szerződő fél, Popper Armin, az erdőrészt birtokbavétele alkalmával 50 forintot adott áldomásra a bírónak. — Csongor Ferencz bíró ebből a pénzből mulatságot rendezett a községi kocsmában s erre meghívta Latyák András törvénybíró, Henye Pál és Petrás Mihály esküdteket, továbbá Sebenyák Mihály és Czöpek Antal kisbírókat is.

Az így egybegyűlt előjáróság szerdán este kezdett a hivatalos mulatsághoz és tíz óra tájban már valamennyin meglátszott az elfogyasztott vacsora és a bor hatása. Ugyanaznap este két vidéki tojáskereskedő, Glück Simon és Morgenstern Adolf érkeztek a faluba, hogy másnap tojást vásároljanak. A kereskedők, mivel más kocsmahelyiség nincs, ott szálltak meg, hol az előjáróság mulatott s ott akarták elkölteni a vacsorájukat is. Csongor Ferencz bírónak azonban a két idegen jelenléte sehogy sem tetszett, miért is hivatalosan akarta őket eltávolítani. Először is igazolásra szólította fel őket, de mert a két kereskedő külön községi bizonyítvánnyal nem rendelkezett, a náluk volt iparendélyt pedig a bíró figyelembe sem vette, ennél fogva az ott jelenvolt két kisbíró mind a két kereskedőt megkötözve bekísértette a községi fogházba, hova hajnal felé az egész előjáróság felvonult és egyenként vallatóra fogták a kereskedőket, miközben a két kisbíró meg a két esküdt bikacsókkal verték a két levét-kötött embert.

Mikor pedig az ütések fájdalma alatt összeestek, a két embert vissza vitték a börtönbe, hol másnap estig tartották őket. A két kereskedő, a mint kiszabadult, egyenesen a csendőrségre ment, hol bejelentette az esetet, azután pedig orvosi látogatást szereztek. A járási főszolgabíró tegnap már megérkezett Szent-Andrásra az ügy vizsgálása végett az egész előjáróságot felfüggesztette.

Itt az idő, most vagy soha!!

Amidőn a tisztelt vevő közönségnek alkalma nyílik tetemes pénz megtakarításra, hogyha **czlóp, kalap és fehérmű** szükségletét **Neumann Testvérek** kereskedésében fogja beszerezni, — hol már az őszi idényre a legmerészebb kívánalmakat kielégítő **óriási választéku férfi, női és gyermek czlópok, kalapok, nyakkendők, férfi és fiu ingek,** valamint más **uri divat-cikkkek** megérkeztek. Szíves meggyőződését kérve, vagyunk tisztelettel: **NEUMANN TESTVÉREK** Tisza-Palotában.

Építkezéseket,tervezeteket és javításokat
szakszerűen és jutányos árban eszközöl**Hegedűs István,**

építész.

Lakás és iroda: Csemete-utca 6. sz.

Új mész-üzlet nyitása!Van szerencsém a tisztelt közönség-
gei tudatni, hogy az Arany János-utca
(Kádás u.) 63 számú házban, a külső
Vásár-tér sarkán**mész-üzletet nyitottam,**hol nagyban és kicsinyben jutányos árért
kitűnő minőségű oltatlan és oltott mész-
szel szolgálhatok.

Tisztelettel

Török Vilmos.**Ártézi és szivattyús kutak
furására**községek, gyárak, gazdaságok és magányo-
sok részére jutányos feltételek mellett
ajánlkozik**GURÓ LŐRINCZ**kút-furó-mester és vállalkozó,
ki 15 év lefolyása alatt**200-nál több sikerült
fúrtkutat létesített.**Megrendelések czímre Debreczen,
Varga-utca 20-ik szám, intézendők.**Gyapjuszöveteket**

a legszolidabb

szabott árak mellett

Weisz Adolfposztókereskedőnél szerezhethetjük be.
Kossuth-utca 1. szám, a czukrázda mellett.
A czímre tessék vigyázni.**Üveg és porcellán áruház.**Van szerencsém a n. 6. közönséget tisztelettel felhívni, hogy **ujjonnan berendezett üzle-**
temet megnagyobbítva, melyet a mai kor igényeinek megfelelőleg átalakítottam s a legma-
gasabb követelményeknek is megfelelő árukkal berendeztem, becses pártfogásába ajánlani. Dusan berendezett raktár áll a n. 6. közönség rendelkezésére, olesó árban, az alább
felsorolt cikkekből u. m.:Legfinomabb karlsbadi ét-, thea-, kávé-, mokka- és mosdó
készletek.

Majolika-, fajence- és üveg ozsona készletek.

Ebédlő-, salon-, kerti-, asztali- és függő lámpák.

Berndorfi, alpacca és china ezüst evőeszközök.

Tükör-, kép- és fali díszalakok.

Magyar és francia asztali üvegekészletek.

Légmentesen elzárható befőttes, ugorkás és lekváros üvegek.

Chinaezüst gyertyatartók, girándolók, diszállványok és
ajándéktárgyak

Legjobb gyártmányú háztartási jégsekreányok.

Képkerekezés, diszes kiállítású léczekkel.

Portalék és épület üvegezési vállalat.

Csillár petróleum házhoz szállítva.

Nagyérdemű közönség becses pártfogását kéri, tisztelettel

LÁMSÁNDOR

Piacz és Hatvan-utca sarkán.

Hazai ipar!**Magyar gyártmány!****„EMKE” padló fénymáz.**Nem kell osztrák, nem kell német,
nem kell külföldi gyártmány, hanem
vegyünk Berkes-féle „EMKE” padló
fénymáz, s így elérjük, hogy kitűnő, leg-
jobb magyar gyártmányt kaphatunk s e mel-
lett kiváló közművelődési célú szolgálunk
mert 5% az „EMKE” javára szolgál.A Berkes-féle „EMKE” szobapadló-lack:
rögtön szárad s így a fényezett szoba már
1 óra múlva használatba vehető.A Berkes-féle „EMKE” szobapadló-lack:
szagtalan, tehát nem kell a kellemetlen ter-
pentin szagot napokig a szobában tünni.A Berkes-féle „EMKE” szobapadló-lack:
mosható s szárazra törülve fényem még fokozottabb.A Berkes-féle „EMKE” szobapadló-lack:
víztől nem lesz foltos, mint a többi lack.A Berkes-féle „EMKE” szobapadló-lack:
fényét a többi hasonló gyártmányok között
jegtovább tartja, tehát legtartósabb.A Berkes-féle „EMKE” szobapadló-lack:
üveg keménységűvé válik s így legkevésbé kopik.A Berkes-féle „EMKE” szobapadló-lack:
szeszszel hígítható.A Berkes-féle „EMKE” szobapadló-lack
kitűnően alkalmas konyha butorok és más erős
használatnak kitett tárgyak mázolására.A Berkes-féle „EMKE” szobapadló-lack:
a ragadós padlókat szárazzá teszi.

Gyártás és feladási hely:

Berkes Bertalan, Nagyvárad.

Eladási hely:

Kohn Henrik ur keresk. Debreczen.

Neumann és Weisz „ ”

Tóth Kálmán ur „ ”

11694

1901.

Pótárverési hirdetmény. Debreczen sz. kir város tanácsa
közhírré teszi, hogy a m. pécsi sorompó
melletti, jelenleg Horváth József ács-
mester által bérelt, valamint az ugyan-
ott levő a faáru szövetkezet által bé-
relt városi földek a f. évi aug. hó
28-án d. e. 9 órakor a városháza nagy-
termében tartandó nyilvános árverésen
a már eddig árverésre kitűzött többi
városi földekkel együtt haszonbérbe fog
adatni a legtöbbet ígérőnek.Felhivatnak árverelni szándékozók,
hogy a kikiáltási ár 10%-át árveréssel
megbizott képviselők kezéhez készpénz-
ben tegyék le. — Az árverési feltéte-
lek a számvevősnél megtekinthetők.

Debreczen, 1901. évi aug. 24.

A városi tanács.**Hölgyek figyelmébe!****DARVAS TESTVÉREK**

női és gyermek felöltő áruháza

megnyílt.

Debreczen, Főtér 55. sz., a Hungária kávéház mellett.

Apró hirdetések.

750. szál tölgyfa 30-tól 80 czeni vastagságba ; s

jóminőségű vágott cser és egy nagy nyárfa vályu oladó. Értekezhetni Honvéd-utca 62.

Hölgyek Kész hajmunkák, kész női parókák és haj fonatok bármilyen színben, készletben kapható, esetleg megrendelhető. Vidékre is azonnal eszközöltetik. Elvállalok mindenemű hajmunkákat a legjobb kivitelben Wiener E. Hatvan u. 49.

H-Böszörményben egy cainosan berendezett, jó forgalmu borbély üzlet eladó. Értekezhetni: Tripsáneczky Istvánnal.

Szülők figyelmébe. A közeli iskolai

évodra ajánlom: saját készítésű kitűnő hanguliskolai hegedűmet, 4 frt 50 krtól. továbbá elvállalok zongora és mindennemű hangszerrek javítását. **Schmidt S. hangszergyáros** Piacz utca 73.

Ügyes fiu tanulónak felvétetik. Földváry L. Elektrotechnikusnál Kossuth-utca 15 sz.

Fiatal gyermektelen házaspár intézetben vagy nagyobb házban házmesteri állást keres. Czim a kiavóhivatalban.

Ajánlkozik egy 25 éves intelligens leány felső leányiskolai képzettséggel — pénztárnok, felíró, vagy kiszolgálónőnek, — irodai teendők végzésére, ily minőségben 4 évig működtem, gyermekek mellé tantárgyak tanítására, kezdőket zongora ismeretre tanít, tisztább házi szolgáltatokat is végez. **Lozsády Mária, Beresényi** utca 65 szám.

9 hectoliter kertibor és 4 hectoliter Érmelléki bor eladó értekezhetni végette Kovács Gyula vasútleletben.

1 nyilas és 6375 öl újföld a szoboszlói út mellett eladó. Vörösmarty-utca 5. sz.

3 nyilas és 2494 öl tanyás újföld az ondód mellett eladó. Vörösmarty-u. 5.

Passzatuti édes szagos csemege szőlő kapható Váray József kereskedésében.

Jó házból való két közép, vagy felsőbb iskolai tanuló teljes ellátásra intelligens keresztyén családnál felvétetik. Czim: Egyháztér 5. szám I. em.

Az ondódon 30 hold tanyás birtok eladó. Értekezhetni Darabos-utca 42.

Laczi peczenye zsir 60 liter eladó Vendég-utca 15 sz. Szabó Józsefné.

Pénztárnok és könyvelői teendők ellátására egy helybeli divatárú üzletben egy kisasszony felvétetik. Czim a kiadó-hivatalban.

Tanulók teljesellátásra felvétetnek uricsaládnál Rákóczy-utca 28. sz.

Két uri tanuló teljes ellátásra elfogadtatik Darabos-u. 40. sz. alatt, kiknek egy zongora használatra átengedtetik.

Csemege szőlőt, turkesztán dinnyét, őszibataczkot posta kosarakban rendelhetni Czeglédy és Polgár üzletében.

Hirdetés. Asztali dinnye, befőzött való dinnye, paradicsom több fajban, savanyítani való ugorka és csemege szőlő piaci áron megrendelhető a szőlőszővetkezetről Simonffy-u. 2. sz.

Fiatal árva leány ref. tanítónő ajánlkozik házikisasszonynak, vagy megfelelő állásra. Czim: Fehér Anna fő posta, poste restante, Debreczen.

Igyunk ebesi artézi üdítő vizet. Kapható minden fűszerüzletben. Főraktár Piacz-utca 7. szám.

Köhögésnél legjobb a Borsy-főle Pemeteffü czukorka. Kapható Borsy-czukrászdában és Jóna és Jóna urak üzletében. 1 doboz 20 fillér.

Háztelek a varga kertben és a Péterfia-utczán az országos tanítói árvaház mellett jutányos áron eladók. Értekezni, özv Varga Ferenczné tulajdonossal, Simonyi-ut. 19.

Óvadék-képes pénzbeszedő (inkasszás) azonnali alkalmazást nyer Schweitzer Testvérek czég varrógép és kerékpár-üzletében.

Tóczóskerti bor tisztán kezelt 99 és 900 évi termés eladó 50 literenkénti mennyiségekben is. Értekezhetni Széchenyi-utca 42. szám alatt.

Jó kőscher házikoszt és kvartély kapható Hatvan-u. 35. Reáliskolával szemben, ugyanott egy külön bejáratu butorozott szoba egy vagy két urnak Szeptember elsejére kiadó.

Seprű, hazai gyártmányu ruha-, haj- és fogkefék, mindennemű háztartás kiegészítői gyári raktára **Márton Gyula** férfi és női divatüzletében, Bika szálloda mellett.

A ki olvasó és mégis lehető legfinomabb szemüveget vagy svikkertakar vegyen Fögel Gyula órák és optikusnál. A legnagyobb szemüveg választék Debreczenben. Olcsó új és használt esebórák és ókszerok Ocska arany beváltás pénzért. Szemüveg javítások vagy üveg betételek azonnal elkészíttetnek. Óra javítás (ha nincs nagyobb törés) 80 kr. Üzlet: Piacz (esetlőt Várud) utca 75. A Corsó (most „Elite“) kávéházzal éppen szemben.

Jó forgalmu helyen fűszer üzlet, ital-méréssel és trafikál, hentes-üzletnek is alkalmas hely, — házzal együtt eladó. 800 frt készpénzzel azonnal átvehető. Késes utca 68.

Rizling bor vidékünk leghíresebb bora Buday Gyula úr szentgyörgy ábrányi és székelyhidi szőlő nagy birtokos termelése, literenként 40 krért kapható Várai József kereskedésében, városi új bérházban. Ugyanitt kaphatók, Buday féle érmelléki összes régi fajborok.

Saját termelésü tisztán kezelt asztali bor 1 liter 34 krajczár. — Csemege szőlő 1 kiló 16 - 20 krajczár. Kovács Mihály fűszer-üzletében. Gróf Dégenfeld-tér. Tisza-palota.

3 u-i nőtlen ember keres a piaczhoz közel egy intelligens izr. családnál ebéd és vacsora ellátását, melyért 60 koronát személyenként fizetnek. Ajánlatok a kiadóhivatalban irandók „Debreczen“ je ige alatt.

Bor üzlethez való állványok és butorok eladók Hunyadi-utca 12 szám.

Értesítés. Varrógép és kerékpár üzletemet Piacz u. 83. sz. alá. (Geréby ház) helyeztem át. Deutsch Ede.

Külön kijáratu szépszoba ellátással 2 ur részére kiadó Rákóczi-u. 18.

Harisnyák fuszeklik szépen és olcsón megfejeltetnek. Rákóczi-u. 18. sz.

8475/1901

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város Tanácsa ezennel közhírré teszi, miszerint a város tulajdonát képező következő épületek, csapszékék és bolthelyiségek u. m.:

1. A Könyök-utca 11. sz. régi Csapó-utca 630. sz. ház a folyó 1901 évi november hó 1-től 1904 évi november hó 4-ig terjedő három évre.

2. A baromvásártéren levő csárda az 1902 évi január 1-től 1904 évi december 31-ig terjedő három évre.

3. Az epreskerti csapszék az 1902 évi január hó 1-től az 1904 évi decz. hó 31-ig terjedő három évre.

4. A Bégány csapszék az 1092 évi január hó 1-től az 1904 évi december hó 31-ig terjedő három évre.

5. A Bányás csapszék a mézár-székkel együtt 1902 évi január hó 1-től 1904 évi december hó 31-ig terjedő három évre.

6. Simonffy-utca 2. sz. bérház 4. sz. bolt helyisége az 1902 évi május hó 1-től 1905 évi május hó 1-sejéig terjedő három évre.

7. A Csicsogó csapszék a mézár-székkel együtt az 1902 évi január hó 1-től az 1904 évi december 31-ig terjedő három évre.

8. A városháza alatti 4. és 5. számu bolthelyiségek az 1902 évi november hó 1-től 1908 évi november 1-ig terjedő hat évre. **A folyó évi október hó 9-én** délelőtt 9 órakor a városháza nagytermében megtartandó nyilvános árverésen haszonbérbe adadni fognak, a mely árverésre az árverelni szándékozók azon értesítéssel hivatnak meg, hogy az árverési feltételek a városi számvevő hivatalnál a hivatalos órák alatt bárki által megtekinthetők s a kikiáltási ár 10%-a árverelni szándékozók által az árverés foganatosításával megbizottak kezeihez bánatpénzül készpénzben lefizetendő.

Debreczen 1901. július hó 29-én.

A városi Tanács.

BOR ÁRJEJYZÉK

Csanak János nagy vadasi termelése.

1 liter Kövidinka .. 72 fillér.

1 liter Ezerjó ... .. 84 fillér.

1 liter Rizling ... .. 84 fillér.

1 liter Kadarka ... 72 fillér.

1 liter Carbenet ... 1 kor.

Vendéglősök és korcsmárosoknak hordó vételnél külön kedvezmény.

Kapható egyedül

CSANAK JÓZSEFNEL
DEBRECZEN.